

culpam seu segnitiam tuam non ad tuum damnum, sed ad pupilli tui spe*ta*
re dispendium, minus probabili ratione depositis. PP. 3. Kal. April. PHILIP-
PO A. & TITIANO CONSS. 246.

Casus fortuiti.

4. Idem AA. & CC. Floro.

Tutoribus vel curatoribus fortuitos casus, adversus quos caveri non po-
tuit, imputari non oportere, saepe scriptum est. PP. 12. Kal. Septemb.
PHILIPPO A. & TITIANO CONSS. 246.

Ignarus sebe tuteorem esse, pericolo non subiaceat.

5. Imp. DIOCLET. & MAXIM. AA. Severo.

S Tutor petitus, vel testamento datus, tuteorem se constitutum esse, non ex
remissioris negligentiæ vito, sed iusta ignorationis ratione non
dicitur, idque liquidis probationibus ostenditur 7: pericolo eius tem-
poris 8, quod ignorantre te transmissum est, non tenereris. PP. 3. Septemb.
ipsi 4. & 3. AA. CONSS. 290.

Tempus post tutelam finitam ad tutoris periculum non pertinet.

6. Idem AA. & CC. Epicteto.

Temporis, quod 9 inequivocabiliter translationem, administrationis
officio finito, ad eos, qui fuerunt, tutores, gerendæ rei non pertinere pe-
riculum, rationis est. S. 5. Kal. Decembr. CC. CONSS. 293.

TIT. XXXIX.

QUANDO 10 EX FACTO TUTORIS VEL CURATORIS
MINORES AGERE 11 VEL CONVENIRI 12 POSSUNT.
Condemnato tuteore minoris convenientur.

1. Imp. ANTONINUS 13 A. Septimio.

J uliana, cuius [tibi] curatores condemnati sunt, si vicecumum quintum
annum ærat egressa est, actio 14 judicati utiles adversus ipsam bona que
ejus [tibi] exercenda est. Nam tutores curatoresque finito 15 officio
non esse convenientes ex administratione pupillorum vel adolescentium
sepe decreatum est. P. P. VIII. Kal. Jul. Romæ, ANTONINO A. 4. & BALBINO CONSS. 214.

Credita a tuteore pecunia pupillari agent.

2. Imp. ALEXANDER A. Sororco.

E ti tutores tui cum pecuniam pupillarem crederent, ipsi stipulati 16 sunt,
utilis actio tibi dabitur.

Mutuo data pecunia tuteori, &c. in rem minorum convenientur.

3. Imp. GORDIANUS A. Prudentiano.

S in rem minoris pecunia profecta sit, que curatori, vel tuteori ejus nomine
minoris mutuo 17 data est, merito personalis in eundem minorum actio
danda est. P. P. Non. Septemb. GORDIANO A. & VIOLA CONSS. 240.

Locatis pradiis pupillaribus a tuteore agent.

4. Imp. DIOCLETIANUS & MAXIMIANUS A. A. & CC. Maximianæ.

S hi, qui te in pupillari etate constituti tutores fuerint, postea 18 in ad-
ministratione perseverantes, vel curatores constituti, tua prædicta locave-
rint 19: eos competenter conveni: sed & & ex eorum contracru utilis tibi
quæri potuit contra succellentes conductoris actio. S. 3. Non. Mart. AA. CONSS.

Certis ex causis tantum pupilli agent.

5. Idem AA. & CC. Onefimæ.

P er 20 tuteorem pupillo actio, nisi certis ex causis 21 quæri non potest.
Dat. Id. Decemb. CC. CONSS.

c. in sua domo, ita Græci legunt, hac sententia: si tuteore res eas, quas in horreo conditas
aut venundatas esse oportuit, in domo sua servaverit, casque contingit igni absumi, velut
ex culpa segnitiam sua convenit. Synop. Basili. 17. iii. 7. cap. 79. Tuto cogitare res pu-
pilli tui in loco deponere. 1. 9. cap. 2. pignora. 1. 27. ff. de admin. & peric. tut. 1. 34. ff.
de dannis. 2. Ex casibus fortuiti tuteor non tenetur. 1. 32. 5. 1. 50. ff. de admin. &
peric. tut. 3. Excepit eolum. 1. 3. cap. 70. Negligentia remissiva, et supra
negligentia: privata denique, hoc est peculiaris & affectata quae non in aliis, aut paucissimos
fauit cedit. 4. Julta est ignorantia, quæ enim communiter accidere posset. Alias
scientia arguitur ex illis qui communiter scribunt. vide Roland. a. Val. 1. cap. 19. & 28. 44.
5. Negligentia non adscribitur ignorantia. 1. 8. cap. 2. & peric. tut. 6. Probationes juris & de jure, liquide sunt: ut hinc colligas: Probatum cum liquido, qui negotium
vel item praetumptionbus aut probacionibus tuis confirmat, additæ Jacob. Actuum in 1. lice-
7. 4. de 1. Probationis liquidissimum exemplum ponunt interpres in testimonio & scri-
pturis, quibus illarum lex habeat. 12 enim genus probacionis (jura scilicet, & de jure) certum ac
liquidissimum est: si modo vox literis in probacionibus questione posita fuerit, non in que-
stione dispositiva: nam enim causa adversus illius genus probacionis probatio in contrarium
admitit: tamam illi reprobari, & reprobatur, nullius effectus est: quod causa reprobari, fa-
ma confenda non sit. 7. Onus probandi hic in iungatur tuteori, quod tandem pupillo in-
jungitur, in 1. 6. ff. de admin. & peric. tut. 8. Ignoti periculi periculum non praefatur.
9. Finita tutela finitum periculum administrationis. 7. 11. 3. interdict. vide Cuyas. 16. obser. 7. & 17. obser. 8.

10. 26. D. 9. 11. Agre. 2. 4. 4. 12. Convenit. 1. 2. 3. 13. Id est.
Antoninus Cœrallæ, ut in fatis consularibus obseruat. Ant. Contini. Anf. 14. Conde-
mnat tuteore minoris, minor convenit judicari actione. 1. 2. ff. de admin. & peric. tut. non
ipso tuteore sententia tuteori quidem in tuteorem: at non in cum fit executio, in cum inqua-
hos est, ejus bona.

15. Finito officio, tuteori vel curatores ex administratione non con-
venit. 16. Ex stipulatione tuteori in rem pupillarem, pupillo queratur utile actio.
Agunt minores actione ex stipulatione de pecunia sua a tuteore vel curatore creatu: five con-
stante officio, five post ex officio consequentia vel mancera, ipsa tutores vel curatores stipu-
lati fuerint. 17. Ansua a tuteore accepto & in rem pupilli verso, datur in pupillum utile
actio. 1. 2. 3. de curat. 1. 4. 5. ed. adie 1. 2. 2. ff. de admin. & peric. tut. 18. Olio finito tuteori perverterea in administratione,
ipso obligatur. 19. Ex locatione agunt minores actione locati, praedictum suorum a tu-
tore facta. 20. Regulariter pupillo per tuteorem non queratur actio. 1. 11. 5. 6. ff. de
pignora. 21. Ex quibus queratur utile actio. 1. 2. 1. 4. cap. ed. 1. 2. ff. de admin. &
peric. tut.

22. Id est. An. 6. Genus loquendi Græcicum. 23. Frustra hoc non dicunt. Nam
sum plures tutores dant sollicitum. 1. 2. 3. de des. dat. 1. 3. 1. 2. 4. in fin. ff. de admin. & peric. tut.
Huc reterea potest pars extrema epigraphes tituli de administratione & periculo in rem D. &
1. 3. in fin. & 4. dict. tit. 24. Tutores enim in solidum sunt tutores. 25. Indivisa

TIT. XL.

SI 22 EX PLURIBUS 23 TUTORIBUS VEL CURATORIBUS OMNES, VEL UNUS AGERE PRO MINORE, VEL CON-
VENIRI POSSINT.

Nolentibus alius unus minorem recte defendit.

1. Imp. ANTONINUS A. Cassio militis.

A B uno 24 ex tutoribus, vel curatoribus causa posse minorum defen-
di, cum 25 alii tutores, vel curatores eam defendere noluerint, igno-
rare non debes. PP. Ncni Nov. MESSAL & SABINO CONSS. 215.

Denuntiari alio his, vel ab his, qui in provincia tutores vel curatores sunt, debet.

2. Imp. CONSTANTINUS A. & LICINIUS C. ad Symmachum.

S I 26 divisum administrationis periculum per provincias sit: his 27 tantum
omnibus insinuari 28 conventi, & ab ipsis inferri item, qui in ea provincia
tuteles, vel cura officium sustinent, ne de aliis 29 provinciis defensores minorum
ad judicia perducantur. Dat. Prid. Non. Februar. CONSTANTINO A.
V. & LICINIO C. CONSS. 319.

TIT. XLI.

NE 30 TUTOR, VEL CURATOR VECTIGALIA
CONDUCAT.

Tutor, vel curator prohibetur vectigalia conducere, tutela non finita, vel ratione non
reddita, sub pena falsi. Salic.

1. Imp. ANTONINUS A. Sexto.

C ompetens Judex non ignorat 32 non esse admittendos ad vectigalia
conducenda eos] qui pupillorum vel adolescentium tutelam, seu cu-
ram administrant, vel qui ejus administrationis rationem nondum redi-
diderunt. Sed quamvis contra interdictum ad vectigal condendum
accesserit, tamen quoniam ultra 33 me adisti 33, si tam vectigali, quam pu-
pillis satisfeceris, falsi 34 crimen carebis. 1 Cum autem sifco te jam obfir-
cum postea tuteorem esse factum dicas: pericolo te excusare poteris. PP. 8.
Kalend. August. Romæ, ANTONINO A. 4. & BALBINO CONSS. 214.

TIT. XLII.

DE TUTORE 35 VEL CURATORE 36 QUI SATIS 37
NON DEDIT.

Tutor, vel curator, qui non satisdidet, dum debet, administrare prohibetur, & ad-
siddandum compellitur. Salic.

1. Imp. VALERIANUS & GALLIENUS AA. Titio & Flaviano.

S in nondum vobis aetas legitima completa est, satisfactionem ab his, quos
minus idoneos curatores vobis ab adversario cum Magistratu fungeretur,
datos dicitis, postulare: Prohibentur 38 enim ab administratione, nisi
secutari velut satisfactione prospexerint. PP. Non. Jul. AEMILIANO
& BASSO CONSS. 260.

Tutor non satisdans inopia removetur a tutela sine infamia nota: secus se
fraude, Salic.

2. Idem AA. & VALERIAN. C. Euplojo.

E um tutorem, qui supererest, si secundum Præsidis præceptum & juris formam
satisfactio non dat: removetur 39 a tutela, si inopia 40 hoc faciat, fine infamia:
si fraude etiam cum nota, aditus Rector provincia jubebit: & in 41 locum
defunditorum alios idoneos substitui præcipiet: præsertim cum patrimonium
pupilli nova hereditate auctum 42 esse proponam. Tutores autem dati 43 ab
hereditibus eorum, quos decedisse dicitis, ratione tuteles depositcent. PP. Idib.
Maij, SECULARE & DONATO CONSS. 261.

tutela (aliud si divisa. 1. 4. ff. de admin. & peric. tut.) rata causa pupillaris defensio est, quam
negligentia velut satisfactionem ab his, qui in horreo conditas
aut venundatas esse oportuit, in domo sua servaverit, casque contingit igni absumi, velut
ex culpa segnitiam sua convenit. Synop. Basili. 17. iii. 7. cap. 79. Tuto cogitare res pu-
pilli tui in loco deponere. 1. 9. cap. 2. pignora. 1. 27. ff. de admin. & peric. tut. 1. 34. ff.
de dannis. 2. Ex casibus fortuiti tuteor non tenetur. 1. 32. 5. 1. 50. ff. de admin. &
peric. tut. 3. Excepit eolum. 1. 3. cap. 70. Negligentia remissiva, et supra
negligentia: privata denique, hoc est peculiaris & affectata quae non in aliis, aut paucissimos
fauit cedit. 4. Julta est ignorantia, quæ enim communiter accidere posset. Alias
scientia arguitur ex illis qui communiter scribunt. vide Roland. a. Val. 1. cap. 19. & 28. 44.
5. Negligentia non adscribitur ignorantia. 1. 8. cap. 2. & peric. tut. 6. Probationes juris & de jure, liquide sunt: ut hinc colligas: Probatum cum liquido, qui negotium
vel item praetumptionbus aut probacionibus tuis confirmat, additæ Jacob. Actuum in 1. lice-
7. 4. de 1. Probationis liquidissimum exemplum ponunt interpres in testimonio & scri-
pturis, quibus illarum lex habeat. 12 enim genus probacionis (jura scilicet, & de jure) certum ac
liquidissimum est: si modo vox literis in probacionibus questione posita fuerit, non in que-
stione dispositiva: nam enim causa adversus illius genus probacionis probatio in contrarium
admitit: tamam illi reprobari, & reprobatur, nullius effectus est: quod causa reprobari, fa-
ma confenda non sit. 7. Onus probandi hic in iungatur tuteori, quod tandem pupillo in-
jungitur, in 1. 6. ff. de admin. & peric. tut. 8. Ignoti periculi periculum non praefatur.
9. Finita tutela finitum periculum administrationis. 7. 11. 3. interdict. vide Cuyas. 16. obser. 7. & 17. obser. 8.

10. 26. D. 9. 11. Agre. 2. 4. 4. 12. Convenit. 1. 2. 3. 13. Id est.
Antoninus Cœrallæ, ut in fatis consularibus obseruat. Ant. Contini. Anf. 14. Conde-
mnat tuteore minoris, minor convenit judicari actione. 1. 2. ff. de admin. & peric. tut. non
ipso tuteore sententia tuteori quidem in tuteorem: at non in cum fit executio, in cum inqua-
hos est, ejus bona.

15. Finito officio, tuteori vel curatores ex administratione non con-
venit. 16. Ex stipulatione tuteori in rem pupillarem, pupillo queratur utile actio.
Agunt minores actione ex stipulatione de pecunia sua a tuteore vel curatore creatu: five con-
stante officio, five post ex officio consequentia vel mancera, ipsa tutores vel curatores stipu-
lati fuerint. 17. Ansua a tuteore accepto & in rem pupilli verso, datur in pupillum utile
actio. 1. 2. 3. de curat. 1. 4. 5. ed. adie 1. 2. 2. ff. de admin. & peric. tut. 18. Olio finito tuteori perverterea in administratione,
ipso obligatur. 19. Ex locatione agunt minores actione locati, praedictum suorum a tu-
tore facta. 20. Regulariter pupillo per tuteorem non queratur actio. 1. 11. 5. 6. ff. de
pignora. 21. Ex quibus queratur utile actio. 1. 2. 1. 4. cap. ed. 1. 2. ff. de admin. &
peric. tut.

22. Id est. An. 6. Genus loquendi Græcicum. 23. Frustra hoc non dicunt. Nam
sum plures tutores dant sollicitum. 1. 2. 3. de des. dat. 1. 3. 1. 2. 4. in fin. ff. de admin. & peric. tut.
Huc reterea potest pars extrema epigraphes tituli de administratione & periculo in rem D. &
1. 3. in fin. & 4. dict. tit. 24. Tutores enim in solidum sunt tutores. 25. Indivisa

Gesta

a tuteore qui non satisdidet, sunt ipso jure nulla in prejudicium minoris.

3. Imp. DIOCLETIANUS & MAXIMIANUS AA. Stratonica.

I N dubium non verit, tutores, qui testamento 2 dati non sunt, admini-
strandi potest, nisi satisfactione emissa salvam 2 tutelam fore, non ha-
bere. Si igitur tutor, qui pro tutelari officio non caverat, judicio expertus
est: aduersus eum lata sententia juri tuo officiere non potuit: nec ea, quæ ab
eo gesta sunt, ullam firmitatem obtinuerunt. Frustragitur in integrum restitu-
tions auxilium desideras, quando ea, quæ ab eo gesta sunt, ipso jure 3 irri-
ta sunt. PP. 18. Kal. Januar. Nicomedia, DIOCLET. 3. & MAXIM. AA.
CONSS. 287.

De pluribus tutoribus, quorum nullus satisdare tenetur, si unus satisdet, ille in ad-
ministratio prefector.

4. Idem AA. & CC. Tertullo.

N O omnium tutorum par similius cauda est. Quapropter cum exem-
pli 10 testamentarii 6 confirmatum a Præside 7, vel datum 8 ex in-
quisitione, non onerari satisfactione rem pupillorum salvam fore, manifestum
est: pluribus 9 tamen datis ex inquisitione tutoribus, illum qui sati-
ficationem formam Edicti rem pupilli salvam fore dedidit, in administratione præfer-
ri jamdudum obtinuit. S. Idib. Decembr. Nicomedia CC. CONSS. 293.

Tutor antequam satisdet, officium non exercet, nisi circa tempore peritura, vel ea,
qua neglecta præjudicium efficeri non possint. Bald.

5. Imp. CONSTANTINUS & MAXIMIANUS AA. Severo, & Maximo CC.

